

ՀՀ ԿԱ պետական եկամուտների կոմիտե

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 9/1

17 մայիսի 2016 թ.

Քննարկվեց Ա/Ձ Հովհաննես Դավթյանի 14.04.2016թ-ի գանգատը ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի 25.01.2016թ-ի թիվ 77/7 որոշման դեմ:

Ա/Ձ Հովհաննես Դավթյանի գանգատում բերված փաստարկները.

06.04.2016թ-ին Ա/Ձ Հովհաննես Դավթյանը (այսուհետ նաև գանգատաբեր) ստացել է ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի 25.01.2016թ-ի թիվ 77/7 որոշումը, համաձայն որի իրենից պետք է գանձվի 201.163 դրամ, որպես սոց. ապահովագրության վճար:

Գանգատաբերը գտնում է, որ գանգատը ենթակա է բավարարման հիմքում ունենալով ներքոհիշյալ պատճառաբանություններն ու հետևությունները.

Համաձայն 01.01.2013թ-ին ուժը կորցրած ՀՀ անհատ ձեռնարկատերերի համար եկամտահարկի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության պարտադիր վճարների արտոնություններ սահմանելու մասին օրենքի 2-րդ հոդվածի՝ սույն օրենքի 1-ին հոդվածով սահմանված իրավունքից օգտվելու համար անհատ ձեռնարկատերը պարտավոր է ներկայացնել գրավոր դիմում իր հաշվառման (գրանցման) վայրի հարկային տեսչության մարմին: Այդ դեպքում՝ 1) Օրենքով նախատեսված ցանկերի կազմման, ներկայացման և հրապարակման նկատմամբ սահմանված ժամկետները չեն կիրառվում. 2) 2006 թվականի հունվարի 1-ից հետո այդ անհատ ձեռնարկատիրոջ նկատմամբ հաշվարկված և չվճարված հարկային ու պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների արտավորությունները (ապառք, տույժ, տուգանք) ենթակա են վերահաշվարկման այնպես, իբրև Օրենքը կիրառվել է 2006 թվականի ընթացքում. 3) այդ անհատ ձեռնարկատերը չի ենթարկվում վարչական պատասխանատվության՝ Օրենքով սահմանված արտոնություններից օգտվելու հնարավորություն ունենալու և այդ արտոնությունից չօգտվելու հետևանքով: Սույն իրավանորմի պայմաններում ակնհայտ անիմաստ է խոսել չմարված հարկային պարտավորությունների մասին, այսինքն՝ սույն իրավանորմի տրամաբանության պայմաններում դիմողի նկատմամբ հնարավոր չէր հաշվարկել որևէ հարկային պարտավորություն:

«Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի տրամաբանությունից բխում է, որ 01.01.2013թ-ի դրությամբ դիմողի նկատմամբ հարկային արտոնությունների կիրառումը պետք է ավարտված լիներ:

Ստացվում է այնպես, որ դիմողի նկատմամբ հարկային պարտավորության հաշվարկումն ակնհայտ ապօրինի է եղել:

«Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 19-րդ հոդվածի՝ որևէ տեղեկություն հիմք չի հանդիսանում հարկ վճարողի հարկային պարտավորության հաշվարկման և գանձման համար, քանի դեռ նա հնարավորություն չի ունեցել ծանոթանալ դրան և տալ համապատասխան բացատրություններ: Ըստ էության ՀՏ-ի կողմից

անհասկանալիորեն հաշվարկվել է հարկային պարտավորություն այն դեպքում, երբ դիմողը բացարձակապես տեղյակ չի եղել դրա հաշվարկման մասին:

Նաև ստացվում է այնպես, որ ՀՏ-ի կողմից թույլ է տրվել ապօրինի վարչարարություն, որը ենթակա է վերացման՝ այն թույլ տրված պետական մարմնի՝ ՀՏ-ի կողմից:

Գանգատում բերված են «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի, ՀՀ Սահմանադրության 14.1 հոդվածի դրույթները:

Հիմքում ունենալով վերոգրյալը և ղեկավարվելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 13, 19 և 30 հոդվածներով գանգատաբերը խնդրում է կիրառել ՀՀ անհատ ձեռնարկատերերի համար եկամտահարկի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության պարտադիր վճարների արտոնություններ սահմանելու մասին օրենքի պահանջները, ազատելով հարկային պարտավորություններից՝ կայացնելով բարենպաստ վարչական ակտ:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության:

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետը, քննարկելով Ա/Ձ Հովհաննես Դավթյանի վերաբերյալ վարչական վարույթի նյութերը պարզել է, որ 20.01.2016թ-ի դրությամբ նրա սոցիալական ապահովության վճարի գծով չկատարված պարտավորությունները կազմում են 201.163 դրամ, որոնք առաջացել են 2010թ-ի նոյեմբեր ամսից մինչև 2012թ. դեկտեմբեր ամիսն ընկած ժամանակահատվածում նվազագույն սոցիալական ապահովագրության վճարները չվճարելու հետևանքով:

Արդյունքում, ղեկավարվելով «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 29.1 հոդվածի և «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 55-րդ, 56-րդ, 58-րդ, 88-րդ հոդվածների դրույթներով ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի կողմից 25.01.2016թ-ին ընդունվել է թիվ 77/7 որոշումը (այսուհետ նաև Որոշում) Ա/Ձ Հովհաննես Դավթյանից 201.163 դրամ պարտավորության գումար գանձելու մասին:

Գանգատում բերված պնդումների վերաբերյալ, որ Ա/Ձ Հովհաննես Դավթյանի նկատմամբ անհրաժեշտ էր կիրառել «Անհատ ձեռնարկատերերի համար եկամտահարկի և պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարների արտոնություններ սահմանելու մասին» 11.11.2005 թ-ի ՀՕ 215-Ն օրենքի (ուժը կորցրել է 01.01.2013թ-ին) դրույթները, հարկ է նշել հետևյալը.

Հանձնաժողովը գտնում է, որ «Անհատ ձեռնարկատերերի համար եկամտահարկի և պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարների արտոնություններ սահմանելու մասին» 11.11.2005 թ-ի ՀՕ 215-Ն օրենքի դրույթները Ա/Ձ Հովհաննես Դավթյանի նկատմամբ չէին կարող կիրառվել, քանի որ նշված օրենքով արտոնություններ են սահմանվել 2003-2005 թվականների համար հաշվարկված և չվճարված եկամտահարկի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների նվազագույն գումարների, ինչպես նաև դրանց նկատմամբ հաշվարկված և չվճարված տույժերի նկատմամբ, իսկ Ա/Ձ Հովհաննես

Դավթյանը պետական գրանցում է ստացել և հարկային մարմնում հաշվառվել է միայն 08.11.2010թ-ին:

Ինչ վերաբերվում է գանգատում «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 19-րդ հոդվածի դրույթների մեկնաբանության արդյունքում կատարված եզրահանգմանը, որ որևէ տեղեկություն չէր կարող հիմք հանդիսանալ պարտավորության հաշվարկման և գանձման համար, քանի դեռ Ա/Ձ Հովհաննես Դավթյանը չէր ծանոթացել դրան և չէր տվել համապատասխան բացատրություններ, ապա այդ կապակցությամբ հարկ է նշել, որ նվազագույն սոցիալական վճարները հաշվարկվել են ոչ թե տեղեկության հիման վրա, այլ՝ օրենքի ուժով: Ընդ որում, Գավառի ՏՀՏ պետի 15.04.2011թ-ի թիվ 775/05 գրությամբ Ա/Ձ Հովհաննես Դավթյանը ծանուցվել է նվազագույն սոցիալական վճարների գծով պարտավորություններ ունենալու մասին:

Այսպես, մինչև 31.12.2012թ-ը գործող «Պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարների մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի 5-րդ մասի համաձայն, անհատ ձեռնարկատերերը պարտավոր են յուրաքանչյուր ամսվա համար վճարել նվազագույն սոցիալական վճար՝ 5000 դրամի չափով, մինչև հաջորդ ամսվա 15-ը: Ընդ որում՝ պետական գրանցման վկայականը ժամանակավոր հարկային մարմին հանձնած (մինչև 25.07.2012թ-ը) և այդ ժամանակահատվածում ձեռնարկատիրական գործունեություն չիրականացրած անհատ ձեռնարկատերերը նվազագույն սոցիալական վճարներ չի կատարում՝ վկայականը հանձնելուն հաջորդող ամսվանից մինչև վկայականը հետ ստանալու ամիսն ընկած ժամանակահատվածի համար: Դա նշանակում է, որ անհատ ձեռնարկատիրոջ կողմից պետական գրանցման վկայականը ժամանակավորապես հարկային մարմին հանձնած չլինելու դեպքում անհատ ձեռնարկատերը պարտավոր էր վճարել 5000 դրամ նվազագույն սոցիալական վճար՝ անկախ ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնելու կամ չիրականացնելու հանգամանքից:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի, «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով Հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Է՝

ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի 25.01.2016թ-ի թիվ 77/7 որոշումը թողնել անփոփոխ, իսկ գանգատը՝ մերժել:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել տեսչական մարմինների միասնական բողոքարկման հանձնաժողով կամ ՀՀ վարչական դատարան:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ